

10 Μαρτίου 2016
Αριθμ. Πρωτ.: 198172/9757/2016

Πληροφορίες: Ιωάννης Τσελεκίδης (τηλ.:2131306641)

ΙΚΑ - ΕΤΑΜ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΣΟΔΩΝ
ΥΠΟΨΗ Δ/ΝΤΗ ΚΥΡΙΟΥ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ
Αγ.Κωνσταντίνου 8 102 41 Αθήνα

ΙΚΑ - ΕΤΑΜ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΥΠΟΨΗ Δ/ΝΤΗ ΚΥΡΙΟΥ ΚΑΛΑΜΠΑΛΗ
Αριστοτέλους 15-17 546 24 Θεσσαλονίκη

Θέμα: Απόρριψη αιτήματος για προσμέτρηση χρόνου ασφάλισης από παρασχεθείσα εργασία σε δημόσιο οργανισμό λόγω απώλειας του βιβλιαρίου ενσήμων ασφάλισης

Αξιότιμοι κύριοι,

Ο Συνήγορος του Πολίτη στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του κατά το άρ. 103 § 9 του Συντάγματος και το ν.3094/2003 εξετάζει αναφορά του κυρίου ..... ο οποίος ζητά την παρέμβαση της Αρχής, διαμαρτυρόμενος επειδή δεν του χορηγείται από την Υπηρεσία σας Βεβαίωση Χρόνου Ασφάλισης για την περίοδο 01.02.1986 – 08.11.1988.

Ειδικότερα, ο κύριος ..... παραιτήθηκε από την υπηρεσία του ως τακτικός μόνιμος υπάλληλος σε δημόσιο νοσηλευτικό ίδρυμα στις 25.07.2013. Επειδή είχε και χρόνο ασφάλισης στο ΙΚΑ - ΕΤΑΜ για το χρονικό διάστημα 01.01.1973 – 08.11.1988, η Γεν. Δ/ση Συντάξεων του Γενικού λογιστηρίου του Κράτους (ΓΛΚ), προκειμένου να χορηγήσει σύνταξη στον πολίτη, βάσει των διατάξεων περί διαδοχικής ασφάλισης, ζήτησε ασφαλιστικά στοιχεία από το αρμόδιο Περιφερειακό Υποκατάστημα ΙΚΑ – ΕΤΑΜ Θεσσαλονίκης, το οποίο όμως με το υπ' αριθ. ....30.01.2015 απαντητικό έγγραφο του αναφέρει ότι ο πολίτης έχει 1739 ημερομίσθια κλάδου σύνταξης χωρίς να συνυπολογίζεται όμως το σύνολο του χρονικού διαστήματος 01.09.1986 – 10.10.1988 που αυτός εργαζόταν με σύμβαση ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στο Νοσοκομείο Ασκληπιείο Βούλας.

Το ΓΛΚ επανήλθε με το υπ' αριθ. ....11.01.2016 νεότερο έγγραφο προς το ΙΚΑ -ΕΤΑΜ, ζητώντας την επανεξέταση της υπόθεσης και επισημαίνοντας ότι σε παλαιότερη βεβαίωση που χορηγήθηκε στον πολίτη από το ΙΚΑ – ΕΤΑΜ αναφερόταν 2868 ημερομίσθια, ενώ στην τωρινή μόνο 1739, επειδή δεν συμπεριλαμβάνονται τα ημερομίσθια του χρονικού διαστήματος 1986-1988 κατά το οποίο, σύμφωνα με το ΔΑΥΚ υπηρετούσε ως έκτακτος στο Νοσοκομείο Ασκληπιείο Βούλας. Αν τελικά ληφθούν υπόψη μόνο τα 1739 ημερομίσθια, τότε ο πολίτης δεν θα συμπληρώνει την 35ετία και θα κινδυνεύει με απώλεια του συνταξιοδοτικού του δικαιώματος.

Ο Συνήγορος του Πολίτη έπειτα από διερεύνηση της υπόθεσης διαπίστωσε ότι ο πολίτης είχε υποβάλει την με αριθ. πρωτ. ....22.03.2013 ένσταση κατά της υπ' αριθ. 22.02.2013

απόφασης του Δ/ντη του Περ/κου Υποκ/τος ΙΚΑ – ΕΤΑΜ Θεσ/νίκης με την οποία απορρίφθηκε το αίτημά του για αναγνώριση στην ασφάλιση του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ ημερών εργασίας χρονικής περιόδου 01.09.1986 – 10.10.1988 με την αιτιολογία ότι δεν προσκόμισε ούτε και βρέθηκε κάποιο έγγραφο αποδεικτικό στοιχείο από τα αναφερόμενα στην παρ. 2 του άρθρ. 10 του Κανονισμού Ασφάλισης του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ, ενώ το αίτημα του ως καταγγελία υποβλήθηκε εκπρόθεσμα.

Η Τ.Δ.Ε. με την υπ' αριθ. ....22.01.2015 απόφασή της, έκρινε ότι ορθά και δικαιολογημένα εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση Δ/ντη απορρίπτοντας την ένσταση του πολίτη.

Η Ανεξάρτητη Αρχή, με το παρόν έγγραφο επιθυμεί να επανέλθει στην ουσία της ερευνώμενης αναφοράς θέτοντας υπόψη σας συγκεκριμένες σκέψεις και παρατηρήσεις της, ευελπιστώντας ότι έτσι θα συμβάλει στην επίλυση της υπόθεσης, με τέτοιο τρόπο, ώστε να μην υπάρξει κανένα περιθώριο βάσιμης αμφισβήτησης, ως προς την ορθότητά της, από τον ενδιαφερόμενο πολίτη, αποκαθισταμένης έτσι της εμπιστοσύνης του προς τις Υπηρεσίες του Ιδρύματος.

Συγκεκριμένα θα θέλαμε να επισημάνουμε τα ακόλουθα:

Ο κ. .... έχει στη διάθεσή του και σας έχει προσκομίσει βεβαιώσεις από τα αρμόδια Νοσηλευτικά Ιδρύματα που πρέπει να τονιστεί ότι είναι Ν.Π.Δ.Δ. και συνεπώς θεωρούνται κρατικοί οργανισμοί, από τις οποίες προκύπτει, δίχως αμφιβολία, ότι πράγματι έχει παρασχεθεί η συγκεκριμένη εργασία. Το γεγονός αυτό αποδέχεται άλλωστε και η Τ.Δ.Ε. η οποία στην απόφασή της, μεταξύ άλλων, αναφέρει ότι «Συνεπώς, από τα ανωτέρω και σε συνδυασμό με το υπ' αριθ. ....07.12.0012 αντίγραφο της βεβαίωσης που προσκόμισε ο ενιστάμενος, προκύπτει ότι προσλήφθηκε με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στις 01.09.1986 στον Σταθμό Α' Βοηθειών του Ε.Σ. που υπαγόταν στο Νοσοκομείο Ασκληπιείο Βούλας και από την ημερομηνία αυτή και για όλο το αιτούμενο διάστημα (μέχρι 09.11.1988) εργαζόταν με απόσπαση στο ΕΚΑΒ Θεσσαλονίκης και αμειβόταν για τις τακτικές αποδοχές του από το Νοσοκομείο Ασκληπιείο Βούλας και για τις πρόσθετες αμοιβές από το Ιπποκράτειο Νοσοκομείο».

Παρ' όλα αυτά, η Τ.Δ.Ε. απέρριψε την ένσταση του πολίτη, επικαλούμενη τα περιοριστικά μέσα απόδειξης για το ακριβές περιεχόμενο του ασφαλιστικού βιβλιαρίου σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρ. 10 του Κανονισμού Ασφάλισης του ΙΚΑ- ΕΤΑΜ¹, αφού σύμφωνα με την από 02.12.2013 έκθεση έλεγχου του αρμόδιου Μητρώου του Περ/κου Υποκ/τος ΙΚΑ – ΕΤΑΜ Θεσ/νίκης, δεν βρέθηκε καταχωρημένος στα μισθολόγια του Σταθμού Α' Βοηθειών του Ερυθρού Σταυρού που ήταν και ο αρμόδιος εργοδότης του.

Επιπροσθέτως, κατόπιν μεταγενέστερης ενδελεχούς διερεύνησης από τον πολίτη, βρέθηκαν τα συνημμένα δελτία ατομικών εισφορών ΙΚΑ αλλά και μηνιαία αναλυτικά σημειώματα μισθοδοσίας της επίμαχης περιόδου από το Νοσοκομείο Ασκληπιείο Βούλας, από τα οποία αποδεικνύεται ότι το 1986 και το 1987 ο κ. .... δεν πραγματοποίησε στο Ταμείο 26 και 25 ημερομίσθια του κλάδου κύρια σύνταξης, αλλά ήταν ασφαλισμένος για το σύνολο του χρονικού διαστήματος.

Από τα παραπάνω λοιπόν δεν προκύπτει βάσιμη αμφιβολία για την όντως παρασχεθείσα εκ μέρους του κ..... ασφαλιστέα στο ΙΚΑ εργασία.

Συγκεκριμένες λοιπόν πλημμέλειες εκ μέρους των εμπλεκομένων στην περίπτωση αυτή Οργανισμών, που ανήκουν εν ευρεία ή στενή εννοία στο Δημόσιο, υπάρχει κίνδυνος να αποβούν εις βάρος του υπαλλήλου, ο οποίος δεν φαίνεται να φέρει ουσιώδη ευθύνη γι' αυτό.

¹ «Ο αιτών την αντικατάσταση οφείλει να προσκομίσει κάθε αναγκαία απόδειξη για το ακριβές περιεχόμενο του χαμένου βιβλιαρίου. Αποδεικτικά μέσα για το σκοπό αυτό είναι, κατά πρώτο λόγο, το τυχόν σωζόμενο ασφαλιστικό βιβλιάριο του οποίου ζητείται η αντικατάσταση, στη συνέχεια οι εγγραφές στα μισθολόγια των εργοδοτών, οι μισθολογικές καταστάσεις των εργοδοτών που έχουν κατατεθεί στο Ίδρυμα και τέλος οι κατά το παρελθόν χορηγηθείσες από τις υπηρεσίες του Ιδρύματος βεβαιώσεις και οι εγγραφές των αρμοδίων υπαλλήλων του Ιδρύματος στα βιβλία έλεγχου των εργοδοτών. Αποκλείεται η με μαρτυρικές καταθέσεις απόδειξη του περιεχομένου του απολεσθέντος ή καταστραφέντος ασφαλιστικού βιβλιαρίου».

Για την άρση του προβλήματος θεωρούμε λοιπόν ότι πρέπει να ληφθούν υπόψη τα εξής:

1. Το καθεστώς ασφαλιστικής υπαγωγής του κ. ...., σύμφωνα με το οποίο η ασφάλισή του στο ΙΚΑ ήταν υποχρεωτική. Η Υπηρεσία που τον απασχολούσε ήταν υποχρεωμένη να τον ασφαλίσει ανελλιπώς στο ΙΚΑ. Και βεβαίως, πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι δεν πρόκειται για έναν κοινό ιδιώτη εργοδότη αλλά για Νοσηλευτικό Ίδρυμα που είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και ως εκ τούτου ελεγχόμενο από το Κράτος.

2. Η αρχή της νομιμότητας και η συνακόλουθη επιταγή για την καλή ποιότητα υπηρεσιών προς τον πολίτη, σύμφωνα με την οποία ένα απρόβλεπτο και αναπόφευκτο γεγονός (όπως η για οποιοδήποτε λόγο απώλεια των αρχείων), που δεν ανάγεται σε υπαιτιότητα του ασφαλισμένου, δεν μπορεί να αποβαίνει εις βάρος του.

3. Η αρχή της χρηστής διοίκησης, που επιβάλλει στα διοικητικά όργανα να ασκούν τις αρμοδιότητές τους σύμφωνα με το αίσθημα δικαίου που επικρατεί, ώστε, κατά την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων, να αποφεύγονται οι ανεπιεικείς και απλώς δογματικές ερμηνευτικές εκδοχές και να επιδιώκεται η προσαρμογή των κανόνων δικαίου προς τις επικρατούσες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες και απαιτήσεις, καθώς και η αρχή της αναλογικότητας και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικούμενου.

Έτσι, πράγματι σύμφωνα με τον νόμο πρέπει να αποδεικνύεται όχι μόνο η εργασία αλλά και η ασφάλιση, όμως δεν πρέπει να παραβλέπεται και η υποχρέωση του αρμόδιου ασφαλιστικού φορέα να παρακολουθεί την πορεία της ασφάλισης δεδομένου ότι ευθύνεται για την διασφάλιση και είσπραξη των εισόδων από τον εργοδότη. Τυχόν δε αδυναμία του να πραγματοποιεί, στον παρόντα χρόνο αλλά και κυρίως, όπως συμβαίνει στην εξεταζόμενη περίπτωση, στο παρελθόν, τους σχετικούς ελέγχους δεν πρέπει να μετακυλιέται στους ασφαλισμένους του οι οποίοι, αποδεδειγμένα, καλή τη πίστει, και όχι εξαιτίας δικής τους ευθύνης, θεωρούσαν ότι ήταν εντάξει ως προς την ασφάλισή τους.

Επίσης είναι δεδομένο ότι σύμφωνα με το άρθρο 26 του Α.Ν. 1846/1951, «ο ασφαλισμένος που αποχωρεί ή απολύεται από την εργασία του υποχρεούται μέσα σε ένα δωδεκάμηνο από την αποχώρησή του ή την απόλυσή του να δηλώνει γραπτά στο ΙΚΑ τις ημέρες εργασίας που πραγματοποίησε και για τις οποίες δεν ασφαλιστηκε», καθώς επίσης και ότι, «σε καμιά περίπτωση δεν αναγνωρίζονται ημέρες που πραγματοποιήθηκαν από ασφαλισμένο σε περίοδο για την οποία, κατά την υποβολή της σχετικής αίτησης για αναγνώριση, είχε παραγραφεί το δικαίωμα του ΙΚΑ να βεβαιώσει και να καταλογίσει ασφαλιστικές εισφορές», όμως πρέπει παράλληλα να δεχτούμε ότι, όντας εργαζόμενος επί σειρά ετών, ο κ. ...., σε Οργανισμό του Δημοσίου, δεν είχε κανένα λόγο να αμφιβάλλει και εύλογα θεωρούσε ότι ασφαλιζόταν κανονικά.

Το γεγονός ότι μετά από τόσο μεγάλο διάστημα, επειδή δεν βρέθηκαν γραπτά στοιχεία για την πραγματοποιηθείσα ασφάλιση, αν και υφίστανται αποχρώσεις ενδείξεις ότι όντως του γίνονταν οι σχετικές κρατήσεις (οι ενδείξεις επιβεβαιώνονται πλέον με τα προσκομισθέντα συνημμένα στοιχεία), του αφαιρείται ο αντίστοιχος χρόνος ασφάλισης, ματαιωμένης έτσι της, σύμφωνα με τις νόμιμες χρονικές προϋποθέσεις, συνταξιοδότησής του, είναι μάλλον ιδιαίτερα επαχθές μέτρο, πέραν της αρχής της επιείκειας και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης του διοικούμενου.

4. Σχετική με τα παραπάνω είναι και η αρχή της καλής λειτουργίας της διοίκησης, η οποία επιβάλλει την άσκηση της δραστηριότητας των διοικητικών οργάνων σύμφωνα, όχι μόνο με τους κανόνες δικαίου που καθορίζουν τη λειτουργία των υπηρεσιών του Δημοσίου και των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, αλλά και κατά τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης και τα δεδομένα της κοινής πείρας και την αρχή της καλής πίστης που είναι σχετικά με τη δραστηριότητα αυτή.

5. Η σχετική με το θέμα νομολογία του ΣΤΕ, σύμφωνα με την οποία τυχόν μη καταβολή ή ελλιπής καταβολή εισφορών εκ μέρους του Δημοσίου προς το ΙΚΑ δεν μπορεί να αποβεί σε βάρος του ασφαλισμένου και συνεπώς ο χρόνος εργασίας του θεωρείται αναγνωριστέος στην ασφάλιση

του ΙΚΑ ανεξάρτητα από το γεγονός αν το Δημόσιο κατέβαλε ή όχι τις βαρύνουσες αυτό εργοδοτικές εισφορές για τον εν λόγω χρόνο, πράγμα το οποίο δεν δύναται, εν πάσει περιπτώσει να αποβεί εις βάρος του ασφαλισμένου. (ΣτΕ, 4414/1990).

6. Σύμφωνα με την υπ' αριθ. 10744/30.01.2015 απάντηση του αρμόδιου Περιφερειακού Υποκαταστήματος ΙΚΑ – ΕΤΑΜ Θεσσαλονίκης προς το ΓΛΚ από την οποία προκύπτει ότι ο πολίτης έχει 1739 ημερομίσθια κλάδου σύνταξης και ειδικότερα στην ανάλυση των ημερών ασφάλισης ανά έτος, αναφέρεται ότι το έτος 1986 βρέθηκαν 26 ημέρες ασφάλισης και το έτος 1987 βρέθηκαν 25 ημέρες ασφάλισης. Επιπροσθέτως, η διάταξη του άρθρ. 31 του Α.Ν. 1846/1951 προβλέπει, κατά τους ειδικότερους ορισμούς της, την πραγματοποίηση 50 τουλάχιστον ημερών εργασίας στην ασφάλιση του Ιδρύματος για τη χορήγηση βιβλιαρίου ασθενείας (ΣτΕ, 1880/1999). Για την ανανέωση δε ήδη χορηγηθέντος βιβλιαρίου πρέπει να συντρέχει η ίδια ως άνω προϋπόθεση, δηλαδή η πραγματοποίηση 50 ημερών εργασίας είτε κατά το προηγούμενο της ανανέωσης του βιβλιαρίου έτος είτε κατά το τελευταίο πριν από την ανανέωση του βιβλιαρίου 15μηνου, μη συνυπολογιζομένων στις 50 ημέρες των ημερών που πραγματοποιήθηκαν το τελευταίο τρίμηνο του 15μήνου (ΣτΕ, 89/2006). Το γεγονός όμως ότι ο πολίτης είχε βιβλιάριο ασθενείας το επίμαχο χρονικό διάστημα - το οποίο πρέπει να συνεκτιμάται από τα ασφαλιστικά όργανα του ΙΚΑ – ΕΤΑΜ (ΣτΕ 2335/2015, Διοικ. Εφ. 1355/2008) - μας οδηγεί στο συμπέρασμα ότι θα πρέπει να είχε τουλάχιστον 50 ημερομίσθια κατ' έτος στο Ίδρυμα.

7. Τέλος πρέπει να επισημανθεί και το γεγονός, ότι ο κ. ...., όπως αναφέρεται και στο σχετικό έγγραφο της Δ/νσης Συντάξεων του ΓΛΚ, ζητά την συγκεκριμένη βεβαίωση προκειμένου να θεμελιώσει συνταξιοδοτικό δικαίωμα από το Δημόσιο, σύμφωνα με την νομοθεσία του.

Οφείλουμε να επισημάνουμε, ότι ο κ. .... δεν προσέβαλε την απόφαση της Τ.Δ.Ε., διότι εκείνο το χρονικό διάστημα αντιμετώπιζε πολύ σοβαρό πρόβλημα υγείας με αποτέλεσμα, αν και δεν λειτουργούσε αποτρεπτικά στην άσκηση όλων των νόμιμων μέσων που είχε στη διάθεση του, να παραμελήσει για κάποιο χρονικό διάστημα το συνταξιοδοτικό του ζήτημα όπως γίνεται εύκολα αντιληπτό διότι έπρεπε να υποβληθεί σε μακροχρόνιες επίπονες θεραπείες και αλλεπάλληλες εξετάσεις².

Ως εκ τούτου εκτιμούμε ότι η συνταξιοδοτική υπόθεση του κ. .... θα ήταν σκόπιμο να αναπεμφθεί στη Τ.Δ.Ε. προκειμένου να κρίνει εκ νέου λαμβάνοντας υπόψη τις θέσεις του Συνηγόρου του Πολίτη, τα νομολογιακά δεδομένα που παρατίθενται στο έγγραφό του, αλλά και τα επισυναπτόμενα οψιγενή στοιχεία.

Τέλος, θα θέλαμε να μας αποστείλετε όλη την αλληλογραφία που πραγματοποιήθηκε από την υπηρεσία σας με τους φορείς που εργάστηκε ο πολίτης, μετά την ΥΔΑΑΒ που υπέβαλε, προκειμένου να διαπιστωθεί ο χρόνος ασφάλισης του στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ.

Με την πεποίθηση ότι θα έχουμε σύντομα απάντηση εκ μέρους σας, σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για την συνεργασία και παραμένουμε πάντοτε στη διάθεσή σας, τόσο εγώ όσο και οι συνεργάτες μου, για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση θελήσετε.

² Βεβαιώσεις δημοσίων νοσοκομείων για την κατάσταση της υγείας του κ. .... βρίσκονται στη διάθεσή σας εφόσον αυτό κριθεί σκόπιμο.

Με εκτίμηση

Χρήστος Α. Ιωάννου
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Συνημμένα:

1. Δελτία ατομικών εισφορών ΙΚΑ περιόδου 1986-1987 από το Νοσοκομείο Ασκληπιείο Βούλας
2. Μηνιαία αναλυτικά σημειώματα μισθοδοσίας περιόδου 1986-1987 από το Νοσοκομείο Ασκληπιείο Βούλας